

انگلیس و امریکا محسوب شده و تا مدت زمانی می‌توانست تردید و انفعال را در میان هر دو طیف سیاسیون پدید آورده. فرصتی که شاه سخت بدان نیازمند بود تا آینده سیاسی ایالات متحده در انتخابات آبان ماه آن کشور مشخص شود. از طرف دیگر موقعیت بینابینی شریف امامی در میان طیف‌های حکومتی، طرح سیاست آشتی ملی او را از چشم‌انداز مناسبی برای کاهش منازعات و رقابت‌های اوج گرفته در بین فعالان سیاسی، برخوردار می‌ساخت. در عین حال شریف امامی هم مورد اعتماد شاه بود و هم از جمله نخبگان سیاسی‌ای بود که علاقه‌ای به کاهش اختیارات و حوزه عمل محمدرضا پهلوی نداشت و می‌توانست بسیاری اصلاحات مورد نیاز اقتصادی و اجتماعی مورد نظر صندوق بین‌المللی پول و جناح دموکرات سیاست خارجهٔ امریکا را بدون وارد کردن فشار و محدودیتی بر شاه اجرا کند.

در واقع او موفق شد تا اندازه‌ای در برخی از محورهای مورد انتظار موفق عمل کند. در اولین جلسه هیأت وزیران طرح اصلاحات اقتصادی صندوق بین‌المللی پول را به تصویب برساند. به مخالفان داخلی نیز وعده داد قانون انتخابات اصلاح می‌شود و انتخابات به زودی با قانون جدید برگزار خواهد شد. اما روند سقوط وی که از آبان ماه و با پیروزی کندی در انتخابات ریاست جمهوری امریکا آغاز شد، شتاب گرفت.

شاه که از نتیجه انتخابات و پیروزی کندی هر اندازه که شده بود، بدون آن که منتظر مراجعت شریف امامی از افغانستان شود، اعلام کرد انتخابات شروع خواهد شد (ص ۷-۲۲۶) و در این انتخابات نیز با اعمال نظر، و کندی مورد نظر خود را انتخاب کرد. ولی فضاقت حاصل از این عمل از یک سو، فشار دولت امریکا بر حکومت ایران جهت گشایش فضای باز سیاسی و اتخاذ رویه‌های دموکراتیک از سوی دیگر، عملاً به تقویت مخالفین و در کنار آنها جناح‌های موافق سیاست امریکا در ایران منجر شد. همه گونه‌ای که عملاً اختیار عمل را در دست گرفته و تا سقوط کابینه شریف امامی پیش رفتند. تلاش‌های محمدرضا پهلوی برای ترمیم روابط بنا امریکا و اعلام حمایت از حکومت ایران، ناگهانی مانند وضعیتی که دکتر علی امینی را به عنوان جانشین شریف امامی به محمدرضا پهلوی متصل کرد. شریف امامی از حمایت خارجی‌ها از امینی به شدت گلّه‌مند است. (ص ۲-۲۴۱)

خطرات شریف امامی با مسدود شدن بیشتر به طول انجاماننده و قطع می‌شود. در دورهٔ علی امینی شریف امامی و همکاران سیاسی او فعالیت‌های وسیعی را علیه دکتر امینی تدارک دیدند. در برنامهٔ آنان تلاش‌هایی برای نزدیکی به سران جامعه ملی از طریق دکتر عبدالله معظمی (برادر زن شریف امامی) نیز منظور شده بود تا از مخالفت آنها علیه دکتر امینی به سود خود